

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 584/2011-65

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 16. mája 2012 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ivetty Macejkovej a sudcu Sergeja Kohuta prerokoval prijatú sťažnosť MUDr. S. F., M., zastúpenej Advokátskou kanceláriou M., B., vo veci namietaného porušenia základných práv zaručených v čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave pod č. k. 11 CoP 86/11-374 z 28. apríla 2011 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo MUDr. S. F. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s právom na rovnosť účastníkov konania podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a základné právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 11 CoP 86/11-374 z 28. apríla 2011 porušené boli.

2. Zrušuje uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 11 CoP 86/11-374 z 28. apríla 2011 a vec vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

3. MUDr. S. F. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 314,18 € (slovom tristoštrnásť eur a osemnásť centov), ktorú je Krajský súd v Bratislave povinný zaplatiť na účet jej právneho zástupcu JUDr. M. M., Advokátska kancelária, M., B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 584/2011-30 z 15. decembra 2011 prijal na ďalšie konanie sťažnosť MUDr. S. F., M. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej Advokátskou kanceláriou M., B., ktorou namietala porušenie svojich základných práv zaručených v čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 11 CoP 86/11-374 z 28. apríla 2011. Ústavný súd zároveň rozhodol aj o návrhu sťažovateľky na odloženie vykonateľnosti uznesenia krajského súdu č. k. 11 CoP 86/11-374 z 28. apríla 2011.

Sťažovateľka v podstatnej časti sťažnosti uviedla:

«Napadnutým rozhodnutím Krajský súd v Bratislave, konajúc ako súd odvolací rozhodol o odvolaní sťažovateľa tak, že napadnuté rozhodnutie prvostupňového súdu, ktorým bol nariadený návrat maloletých detí sťažovateľa do miesta ich obvyklého pobytu, ktorým sú Spojené štáty americké, ako vecne správne potvrdil.

Všeobecné súde vychádzali zo zistenia, že miesto obvyklého pobytu detí sú Spojené štáty americké, a sťažovateľ (matka maloletých detí) sa natrvalo usadila s maloletými deťmi

na území Slovenskej republiky, a keďže neboli zistené podmienky pre odmietnutie návratu maloletých detí do miesta ich obvyklého pobytu v zmysle ustanovení čl. 13 písm. b/ Haagského Dohovoru (Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí č. 119/2001 Z. z.), ďalej aj ako „Haagský Dohovor“, tak nariadil návrat maloletých detí do miesta ich obvyklého pobytu. ...

A keďže podľa nášho presvedčenia Krajský súd v Bratislave ako „primárny ochranca práva“ (ktorý je prvotne povolaný, ale aj zodpovedný za ochranu a dodržiavania základných ľudských práv a slobôd) zlyhal v oblasti ochrany subjektívnych práv sťažovateľa (ktorý má v danom prípade aj ústavný rozmer), a to vydaním rozhodnutia (a hlavne nekonaním), ktoré vykazuje znaky maximálnej miery arbitrárnosti a svojvôle, a ktoré nemá legitímny základ, a kde je extrémny nesúlad medzi právnymi závermi a skutkovým stavom, a súčasne nim boli porušené aj základné práva sťažovateľa, tak tieto okolnosti zakladajú ingerenciu ústavného súdu v danej právnej veci. ...

Sťažovateľ v súlade s ustanovením § 50 ods. 1 písm. a) cit. zák. má za to, že Krajský súd v Bratislave vydaním napadnutého uznesenia, ako aj konaním, ktoré mu predchádzalo, porušil jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len ako „Dohovor“) a právo na rovnosť účastníkov podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy SR. ...

Sťažovateľ v odvolacom konaní podal odvolanie, ku ktorému sa písomne vyjadril otec. Táto skutočnosť jasne vyplýva z napadnutého uznesenia, keďže odvolací súd sa v napadnutom rozsudku odvolával na vyjadrenie otca k odvolaniu, ktoré podal sťažovateľ.

V odvolacom konaní nebolo nariadené odvolacie pojednávanie, a odvolací súd vyjadrenie otca k odvolaniu sťažovateľa ani nedoručil sťažovateľovi na vyjadrenie. Sťažovateľovi bolo teda znemožnené reagovať na právnu argumentáciu, ktorú uviedol odporca v odvolacom konaní. Postupom odvolacieho súdu bol sťažovateľ ukrátený na svojich procesných právach.

V uvedenom postupe vidíme porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných práv a ľudských slobôd, ako i porušenie čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, a to porušením práva na kontradiktórne súdne konanie.

Princíp kontradiktórnosti, ktorý podľa konštantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva je imanentnou zložkou spravodlivého súdneho konania...

... máme... (bez akýchkoľvek pochybností) za to, že odvolací súd porušil právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konania podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, keďže vo veci nie je sporné, že:

a/ otec sa vyjadril k odvolaniu sťažovateľa s cieľom ovplyvniť rozhodnutie Najvyššieho súdu SR (v uvedenom podaní bola predstretá právna argumentácia),

b/ odvolací súd (ani otec) nezaslal toto vyjadrenie sťažovateľovi na vedomie, aby sťažovateľ mohol pred vydaním rozhodnutia na toto rozhodnutie primeraným spôsobom reagovať (o existencii tohto stanoviska sťažovateľ nemal žiadnu vedomosť),

c/ k uvedenému postupu došlo v odvolacom konaní, ktoré podal sťažovateľ, pričom na podanie tohto odvolania bol sťažovateľ oprávnený, a teda odvolanie v danej veci bolo prípustné.

Z odvolacieho rozsudku nesporne vyplýva, že odporca sa vyjadroval v tom smere, že v konaní o navrátení detí do ich obvyklého pobytu sú nepodstatné dôkazy, ktoré navrhovala matka (t.j. sťažovateľ), keďže tieto sú relevantné pre konanie o zverení detí, a nie pre toto konania, pričom podstatnú časť tejto argumentácie použil odvolací súd vo svojom odôvodnení. K tejto právnej argumentácii otca sa nemohol sťažovateľ vyjadriť, a to práve dôsledkom procesného postupu odvolacieho súdu. Intenzita porušenia práva na kontradiktórne súdne konanie sa zvyrazňuje v okolnostiach daného prípadu práve v tom, že v odvolacom konaní sa jednalo v poradí o prvé (a aj jediné) stanovisko otca, na ktoré nemohol sťažovateľ relevantným spôsobom reagovať; inými slovami povedané: nejednalo sa o ďalšie vyjadrenie otca v odvolacom konaní. V uvedenom postupe vidíme aj porušenie práva na rovnosť v súdnom konaní podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy SR ako i čl. 6 ods. 1 Dohovoru, keďže protistrana disponovala svojím vyjadrením, ktorým sťažovateľ nedisponoval (citované Rozhodnutie Hudáková a ostatní proti Slovensku, bod 30).

Len tieto skutočnosti postačujú na to, aby Ústavný súd SR mohol uzavrieť, že takýmto postupom odvolacieho súdu došlo k porušeniu práva na kontradiktórne súdne konanie, ako i k porušeniu princípu rovnosti zbraní, a to bez ohľadu na to, či otec vo svojom vyjadrení uplatňoval novú právnu argumentáciu, t.j. či sa v danom prípade jednalo o tzv. prekvapivé rozhodnutie. Na tomto mieste sa žiada poznamenať, že odvolací súd svojím postupom, ktorým nezaslal sťažovateľovi na vyjadrenie stanovisko otca k jeho odvolaniu neporušil len právo sťažovateľa na kontradiktórne súdne konanie, ale odňal sťažovateľovi ako

účastníkovi konania možnosť konať pred súdom aj vydaním tzv. prekvapivého rozhodnutia. ...

Porušenie ústavného princípu rovnosti vidíme aj v tom, že časť vykonaných dôkazov, ktoré svedčili v prospech sťažovateľa opomenul alebo ich vyhodnotil zjavne arbitrárnym spôsobom (napr. stanovisko kolízneho opatrovníka). ...

V konaní matka navrhovala napríklad aj psychologické vyšetrenie svojich detí, a to najmä so zameraním na zistenie, či tu neexistuje vážne nebezpečenstvo, že návrat by dieťa vystavil fyzickej alebo duševnej ujme alebo ho inak priviedol do neznesiteľnej situácie, t.j. či v danom prípade neexistujú dôvody pre odmietnutie návratu maloletých detí do miesta ich obvyklého pobytu v zmysle čl. 13 písm. b/ Haagskeho Dohovoru.

Súd prvého stupňa v danom prípade uviedol lakonické odôvodnenie: „... pretože v danom konaní pri rozhodovaní o návrate detí, súd neposudzuje možnosti rodičov a ich sociálne zázemie pre ich ďalšiu výchovu a starostlivosť o dieťa.“

K tomu odvolací súd po taktiež lakonicky dodáva (ovplyvnený pritom právnou argumentáciou otca, ku ktorému sa sťažovateľ nemohol riadne vyjadriť):

„Postavenie detí z tohto pohľadu sa stalo neistým, preto nebol dôvod na vykonanie ďalšieho dôkazu navrhnutého matkou, a to psychologické vyšetrenie detí v súvislosti s ich adaptáciou na nové prostredie na Slovensku. Účelom daného konania totiž nemá byť adaptácia detí na nové prostredie, ale návrat detí do krajiny ich obvyklého pobytu.“

Všeobecné sudy však v danom prípade vôbec nebrali do úvahy, že matka navrhovanými dôkazmi sa nesnažila preukázať adaptáciu detí na nové prostredie, ale práve existenciu dôvodov uvedených v čl. 13 písm. b/ Haagskeho Dohovoru.

V prílohe ústavnej sťažnosti prikladáme napr. správu zo psychologického vyšetrenia a pohovorov zo dňa 16.06.2011 Mgr. V. N., z ktorej napríklad vyplýva:

„Nedobrovoľný, resp. nútený návrat detí do USA by mohol priniesť so sebou pre maloleté deti vysoké riziko opakovanej traumy, čím by mohol ohroziť ich zdravý psychický vývoj.“

Obdobne zo správy pedopsychiatra MUDr. I. P. zo dňa 16.06.2011 vyplýva, že návrat maloletých detí by vyvolal duševnú poruchu.

Taktiež prikladáme aj potvrdenie z Právnej kliniky pre domáce násilie, z ktorej vyplýva, že matka spĺňa kritéria pre domáce násilie v Spojených štátoch amerických. ...

Taktiež sa všeobecné sudy dostatočne nevysporiadali s ďalšími okolnosťami uvádzanými sťažovateľom, čím svoje rozhodnutie náležite neodôvodnili, v čom je potrebné vidieť porušenie čl. 6 ods. 1 Dohovoru a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Sťažovateľka napríklad uvádzala, že v krajine „obvyklého pobytu“ maloletých detí má len turistické vízum, manžel má len pracovné vízum, a preto Spojené štáty americké nemôžu byť považované za krajinu obvyklého pobytu maloletých detí. Všeobecné sudy v danom prípade prijali absurdnú konštrukciu, že za krajinu obvyklého pobytu považovali len miesto doterajšieho pobytu maloletých detí bez toho, aby sa zaoberali tým, či rodičia alebo osoby, ktorým svedčia opatrovnícke práva, mali v mieste obvyklého pobytu maloletých detí oprávnenie na pobyt. ...

Sťažovateľovi nedá neuviesť, že všeobecné sudy boli v otázkach dôkaznej povinnosti a dôkazného bremena ovplyvnené (resp. inšpirovaný názorom), že sťažovateľ je povinný v konaní preukazovať, že tu existujú dôvody na nevydanie podľa čl. 13 písm. b/ Haagskeho Dohovoru. ...

Vo svetle uvedených úvah sa žiada poznamenať, že hoci jeden z maloletých detí má už dvanásť rokov, tak ani prvostupňový súd, ani súd odvolací sa nezaoberali tým, či vzhľadom na vyspelosť tohto maloletého, nie je potrebné (aj s ohľadom na relevantné časti Haagskeho Dohovoru) zohľadniť stanovisko tohto maloletého. V uvedenom smere všeobecné sudy nepriniesli žiadne odôvodnenie, a preto napadnuté rozhodnutie nemôže z ústavnoprávneho hľadiska obstať a mať za následok porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR...»

Sťažovateľka v doplnení sťažnosti z 12. decembra 2011 uviedla: „... prvej časti, prvej hlavy O.s.p. §9/{2} Krajské sudy rozhodujú ako sudy prvého stupňa (c) v sporoch týkajúcich sa cudzieho štátu, alebo osôb požívajúcich diplomatickej imunity a výsady ak tieto spory patria do právomoci súdov Slovenskej republiky.

Dňa 20.1.2011 sa Okresný súd v Bratislave I svojim uznesením č.: 1 P/266/2010-323, a dňa 28.4.2011 krajský súd v Bratislave svojim uznesením č. :11CoP 86/11-374 rozhodol vyhovieť návrhu MUDr. J. A. F. P., nar. ..., bytom ..., U. k navráteniu maloletých detí:

O. A. F., nar.:...

A. E. F., nar.: ...

R. Á. F., nar.: ...

do miesta obvyklého pobytu do Spojených štátov amerických.

Dňa 31.5.2011 MUDr. J. A. F. P., nar. ... bytom 1000 ..., U. podal návrh na odňatie detí matke MUDr. S. F., odovzdanie otcovi s účelom návratu do Spojených štátov amerických.

Súčasne právny zástupca otca JUDr. I. G. vyzval matku k odovzdaniu detí otcovi s účelom vycestovania do Spojených štátov amerických.

Okresný súd Komárno svojim uznesením č.:12Em/2/2011-21 dňa 10.6. 2011 vyzval matku maloletých detí, aby sa dobrovoľne podrobila uzneseniu Okresného súdu Bratislava I k návratu detí do krajiny obvyklého pobytu.

Sťažovateľka, MUDr. S. F. podala dňa 01.07.2011 na Ústavný súd Slovenskej republiky Ústavnú sťažnosť podľa čl. 127 Ústavy slovenskej republiky vo veci porušenia práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl.46 ods.1 Ústavy SR, čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl.6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na rovnosť v súdnom konaní podľa 47 ods. 3 Ústavy SR a čl. 6 Dohovoru o ochrane základných práv a ľudských slobôd.

Sťažovateľka tiež podala žiadosť o odloženie exekúcie súdneho rozhodnutia na Okresný súd v Komárne dňa: 4.7.2011.

Okresný súd Komárno návrh matky na odklad výkonu rozhodnutia zamietol uznesením č. k.: 12Em/2/2011-65 dňa: 10.6.2011.

Týmto žiadam Ústavný súd Slovenskej republiky v zmysle § 55 čl.2 štvrtého oddielu Zb. zákonov č. 38/1993 o urýchlenný odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia Okresného súdu Bratislava I č. 1 P/266/2011-323 zo dňa 20.1.2011 a uznesenia Krajského súdu v Bratislave, č. 11CoP 86/11-374 zo dňa 28.4.2011 o navrátení detí do Spojených štátov, pretože nie je to v rozpore s dôležitým verejným záujmom, a výkon rozhodnutia by znamenal pre sťažovateľku nepomerne väčšiu ujmu, ako môže vzniknúť iným osobám pri odložení vykonateľnosti. ...

Sťažovateľka vo svojej ústavnej sťažnosti uviedla, že maloleté deti a ona - všetci občania Slovenskej republiky boli na svojich ľudských právach zkrátený rozhodnutím okresného a krajského súdu Bratislava. Dôvod je ten, že súdy vo svojom rozhodovaní nebrali v zreteľ skutkovú podstatu konkrétneho prípadu, a priložené dôkazy, ktoré

demonštrovali, že manželstvo v USA bolo rozhárané, že ekonomické pomery nestačili pokryť finančné potreby rodiny, že otec nebol dostatočnou podporou pre deti a matku. Manžel v súčasnosti rodinu finančne nepodporuje, neberie v zreteľ žiadosť rodiny ostať s matkou a na Slovensku, tým nezabezpečuje kontinuitu ich ekonomickej a psychickej stability, napriek k tomu, že obidvaja rodičia majú pevný štatút na Slovensku, kým v Spojených štátoch ani jeden rodič nemá pevné zázemie. ...

MUDr. S. F. je presvedčená, že vyčerpala všetky možnosti zvrátenia rozkladu manželstva, ktorý je nevyhnutný preto na rozvodu manželstva a na zverení maloletých detí do svojej starostlivosti trvá.

Vo Spojených štátoch amerických - v štáte M. - pred rozvodom manželstva je potrebná jednoročná separácia – t. j. oddelené bývanie rodičov predchádzajúci rozvod manželstva, pritom vyživovacia povinnosť manžela voči manželke pretrváva. Keďže sťažovateľka pri návrate do Spojených štátov amerických zamestnanie by nemala, jej existencia by bola ohrozená, závislá na manželovi. Takže bolo by navrátené status quo, presne ako to nesprávne aj okresný súd a krajský súd Bratislavy navrhuje, keďže na základe výpovede svedkov, potvrdenia z organizácie proti násiliu spáchaného na ženách- House of Ruth -, finančného rozboru potrieb rodiny robené rozvodovým právnikom v USA Mr. S. A. rodina vo Spojených štátoch žila na pokraji biedy, pretože neodvratiteľné výdaje /hypotéka, pôžičky, režijné/ prevyšovali ich príjmy. Tato situácia už samotná by viedla k psychickej a fyzickej /zdravotnej/ ujme na deťoch. Navyše dochádzalo k psychickému a ekonomickému zneužívaniu rodiny otcom, vlastne aj tým, že nepodporil ich snahy o zlepšenie situácie rodiny.

Tvrdenia MUDr. J. A. F. P. v tom smere, že by manželku vo Spojených štátoch amerických podporil sú nepravdivé, ako o tom svedčí aj fakt, že po uznesení Okresného súdu Bratislava I a krajského súdu Bratislava vyzval matku k odovzdaniu detí s účelom odcestovania do Spojených štátov amerických, bez úsilia podporiť sťažovateľku, aby s deťmi aj ona cestovala, alebo ponúknuť jej takúto možnosť.

Pochopiteľne neexistuje možnosť dokazovania, ohľadne toho čo by sa po návrate rodiny do Spojených štátov udialo, ale na základe horeuvedených skutočností je zreteľné, že k psychickej ujme detí by opäť došlo, takže vlastný návrat by tento fakt potvrdil.

Svojim rozhodnutím súdy Slovenskej republiky podporujú MUDr. J. A. F. v neetickom, a nezodpovednom správaní voči svojej rodine, konajú tak v rozpore so zákonom Slovenskej republiky o rodine, Zb. Zákonov č.36/2005, tretia hlava §18 a §19.

Rozhodnutie súdov Slovenskej republiky je v rozpore so samotným Haagským dokumentom Dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí (z 25.októbra 1980, ktorú Slovenská republika ratifikovala 1.-ho februára 2001), a to §13,§20 a§30. ...

Týmto je rozhodnutie súdov Slovenskej republiky v rozpore aj s ústavou Slovenskej republiky.

Ďalej v zmysle prvej časti, prvej hlavy O. s. p. §9/{2} Krajskú súdy rozhodujú ako súdy prvého stupňa (c) v sporoch týkajúcich sa cudzieho štátu, alebo osôb požívajúcich diplomatickej imunity a výsady ak tieto spory patri do právomoci súdov Slovenskej republiky...“

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo sťažovateľa MUDr. S. F. podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, čl. 47 ods. 3 Ústavy SR, čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Uznesením Krajského súdu v Bratislave, č. k.: 11CoP/86/11-374 zo dňa 28.04.2011 a konaním, ktoré mu predchádzalo, porušené bolo.

2. Zrušuje sa v plnom rozsahu Uznesenie Krajského súdu v Bratislave, č. k.: 11 CoP/86/11-374 zo dňa 28.04.2011 a vec sa vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie, aby v nej znovu konal a rozhodol.

3. Krajský súd v Bratislave je povinný uhradiť sťažovateľovi MUDr. S. F. do 15 dní od doručenia tohto nálezu trovy konania na účet jeho právneho zástupcu Advokátska kancelária M.“

Sťažovateľka súčasne navrhla, aby „Vzhľadom na hroziacu možnosť výkonu napadnutého uznesenia (čo preukazuje aj výzva Okresného súdu v Komárne), berúc náležitý zreteľ na to, že záujem maloletých detí bude v danom prípade vážne narušený výkonom napadnutého rozhodnutia, sťažovateľ v súlade s ustanovením § 52 ods. 2 Zákona č. 38/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov vydal nasledovné DOČASNÉ OPATRENIE:

Odkladá vykonateľnosť Uznesenia Krajského súdu v Bratislave, č. k.: 11CoP/86/11-374 zo dňa 28.04.2011 až do právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci samej.“

V doplnení sťažnosti doručenej ústavnému súdu 13. decembra 2011 sťažovateľka navrhla, aby:

„1. Ústavný súd Slovenskej republiky vyhovel žiadosti MUDr. S. F. o urýchlený odklad výkonu uznesenia Okresného súdu Bratislava I č.:1P/266/2010-323 a krajského súdu Bratislava č.: 11CoP 86/11-374, kým sa Ústavný súd Slovenskej republiky nerozhodne o pôvodnej a dodatkovej sťažnosti sťažovateľky

2. Ústavný súd označil jednanie Okresného súdu Bratislava I za protiprávne, pretože pri určení príslušnosti súdu sa porušil zákon.

3. Ústavný súd vyhovel návrhu sťažovateľky MUDr. S. F. a označil uznesenie Okresného súdu Bratislava I a krajského súdu Bratislava za protiústavný a aby nariadil zmenu rozhodnutia.“

II.

Na výzvu ústavného súdu sa potom, ako si krajský súd vyžiadal predĺženie lehoty, 16. februára 2012 vyjadrila predsedníčka krajského súdu JUDr. D. K.

Predsedníčka krajského súdu vo svojom vyjadrení uviedla:

«... z vyjadrenia predsedníčky senátu „11CoP“ je zrejmé, že odvolací súd nesúhlasí s tvrdením sťažovateľky, že rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave č. k. 11 CoP 86/2011-374 zo dňa 28. 04. 2011, ktorým potvrdil rozhodnutie Okresného súdu Bratislava I č. k. 1 P 266/2010-323 zo dňa 20. 01. 2011, vykazuje znaky maximálnej miery arbitrárnosti a svojvôle, ktoré nemá legitímny základ a vyjadruje extrémny nesúlad medzi právnymi závermi a skutkovým stavom.

Rovnako sa nestotožnil s tvrdením sťažovateľky, uvedeným v bode II. sťažnosti, že nedoručením vyjadrenia otca maloletých detí k odvolaniu sťažovateľky (matky maloletých detí), došlo k porušeniu jej práv na postup súdu podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, ako

i k porušeniu práv na kontradiktórne súdne konanie podľa čl. 48 ods. 3 Ústavy SR, v spojení s čl. 6 ods.1 Dohovoru a práva na rovnosť účastníkov podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy SR.

V tejto súvislosti poukazuje na Občiansky súdny poriadok, ktorý v ustanovení § 209a ukladá súdu prvého stupňa, povinnosť doručiť ostatným účastníkom odvolanie s výzvou na možnosť sa k nemu vyjadriť; neukladá však povinnosť doručiť ostatným účastníkom aj prípadné vyjadrenie k odvolaniu. Napriek absencii takéhoto vysloveného zákonného príkazu, by nedoručenie vyjadrenia k odvolaniu, mohlo byť za určitých okolností porušením princípu „rovnosti zbraní“ v konaní. O takýto prípad by mohlo ísť vtedy, ak by vyjadrenie k odvolaniu malo, alebo mohlo mať zásadný vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu.

V danej veci o takýto prípad nešlo. Vyjadrenie otca k odvolaniu matky totiž obsahovalo konštatovanie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa, jeho skutkových a právnych záverov vo vzťahu k odvolacím námietkam matky, vyjadrenie k skutočnostiam uvádzaným matkou v konaní pred súdom prvého stupňa, s ktorými sa vysporiadal súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí a k skutočnostiam, uvádzaným matkou v odvolaní.

Obsah vyjadrenia otca odvolací súd uviedol v časti odôvodnenia „vyjadrenie k odvolaniu matky“, preto nie je zrejmé, na základe čoho matka dospela k záveru, že podstatnú časť argumentácie otca použil odvolací súd vo svojom odôvodnení...

Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani práva na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04). Do obsahu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobom hodnotenia ním navrhovaných dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

K uvedenému je treba uviesť, že citované predpisy neustanovujú žiadne pravidlá pre prípustnosť dôkazov, alebo spôsob, ktorým majú byť posúdené a úprava týchto záležitostí sa ponecháva na príslušné zákony, spravidla na procesné kódexy. Právomoc konať o veci, ktorej sa nárok týka v sebe obsahuje aj právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné, a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Posúdenie nároku účastníkov na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré

z navrhovaných dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je teda vždy vecou konajúceho súdu (§ 120 ods. 1, 2 O. s. p.). V tomto kontexte v danej veci ako súd prvého stupňa, tak aj odvolací súd vykonal dokazovanie, pričom rozsah dokazovania zameral s poukazom na zmysel a cieľ ako Dohovoru č. 119/2001 Z. z., tak aj Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003.

K námietke obvyklého pobytu namietaného matkou v sťažnosti, odvolací súd uvádza, že pri úvahe, kde mali deti obvyklý pobyt, vychádzali z čl. 4 Dohovoru a čl. 8 ods. 1 Nariadenia. Podľa uvedených ustanovení obvyklému pobytu zodpovedá miesto, ktoré odzrkadľuje istú mieru začlenenia dieťaťa do sociálneho a rodinného prostredia. Na tento účel treba vziať do úvahy najmä jeho trvanie, pravidelnosť, podmienky a dôvody pobytu na území členského štátu, presťahovanie rodiny do tohto štátu, štátna príslušnosť dieťaťa, miesto a podmienky školskej dochádzky, jazykové znalosti, ako aj rodinné a sociálne väzby, ktoré dieťa udržiava v danom štáte. Všetky uvedené kritériá v danej veci súdy zobrali do úvahy a pri ustálení obvyklého pobytu z nich pri rozhodovaní aj vychádzali.

Pokiaľ ide o námietku dôkaznej povinnosti a dôkazného bremena, odvolací súd sa nestotožnil s názorom matky, že sa nejedná o sporové konanie, ale o nesporové konanie, kde zodpovednosť za dokazovanie a objektívne zistenie skutkového stavu, nenesie matka, ale súd.

Konanie o návrat nie je konaním starostlivosti o maloletých podľa ustanovenia § 176 ods. 1 O. s. p., ide o špecifické konanie, pričom z čl. 13 Dohovoru jednoznačne vyplýva, že dôkazné bremeno nesie osoba, ktorá nesúhlasí s vrátením dieťaťa do štátu jeho obvyklého pobytu, v danej veci matka maloletých detí.

Záverom predsedníčka senátu 11CoP“ poukázala na právne závery uznesenia Krajského súdu v Bratislave č. k. 11CoP 86/2011-374 zo dňa 28. 04. 2011, na ktorých odvolací súd, zotrváva.»

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich

vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie vecí.

III.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Predmetom sťažnosti, ktorú ústavný súd prijal na ďalšie konanie, bolo tvrdenie sťažovateľky, že postupom krajského súdu v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 11 CoP 86/11 a jeho uznesením z 28. apríla 2011, ktorým potvrdil uznesenie Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 1 P 266/2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť 9. mája 2011, došlo k porušeniu jej základného práva na kontradiktórne súdne konanie zaručeného

čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj základného práva na rovnosť účastníkov zaručeného v čl. 47 ods. 3 ústavy.

Ústavný súd pripomína, že nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, I. ÚS 19/02, I. ÚS 1/03, I. ÚS 226/03).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmavať také rozhodnutie všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/01).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní rovní.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Ústavný súd vo vzťahu k čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 46 ods. 1 ústavy už uviedol, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 71/97, IV. ÚS 195/07).

Sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení so základným právom na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s právom na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru aj tým, že *„v odvolacom konaní nebolo nariadené odvolacie pojednávanie, a odvolací súd vyjadrenie otca k odvolaniu sťažovateľa ani nedoručil sťažovateľovi na vyjadrenie. Sťažovateľovi bolo teda znemožnené reagovať na právnu argumentáciu, ktorú uviedol odporca v odvolacom konaní. Postupom odvolacieho súdu bol sťažovateľ ukrátený na svojich procesných právach.“*

Sťažovateľka poukázala tiež na to, že odporca sa vyjadroval k jej odvolaniu, ktoré podala proti prvostupňovému rozhodnutiu, *„pričom podstatnú časť tejto argumentácie použil odvolací súd vo svojom odôvodnení“*. K právnej argumentácii otca sa ona nemohla vyjadriť, a to práve dôsledkom procesného postupu odvolacieho súdu. Namietala, že *„Intenzita porušenia práva na kontradiktórne súdne konanie sa zvyrazňuje v okolnostiach daného prípadu práve v tom, že v odvolacom konaní sa jednalo v poradí o prvé (a aj jediné) stanovisko otca, na ktoré nemohol sťažovateľ relevantným spôsobom reagovať; inými slovami povedané: nejednalo sa o ďalšie vyjadrenie otca v odvolacom konaní. V uvedenom postupe vidíme aj porušenie práva na rovnosť v súdnom konaní podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy SR ako i čl. 6 ods. 1 Dohovoru, keďže protistrana disponovala svojím vyjadrením, ktorým sťažovateľ nedisponoval.“*

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (a čl. 6 dohovoru) spočíva v oprávnení každého domáhať sa ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento

článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy). Táto povinnosť všeobecných súdov vzhľadom na ich postavenie ako primárnych ochrancov ústavnosti a vzhľadom na povinnosť Slovenskej republiky rešpektovať medzinárodne záväzky vyplývajúce z medzinárodných zmlúv o ochrane ľudských práv a základných slobôd (pozri napr. III. ÚS 79/02) zahŕňa zároveň požiadavku rešpektovania procesných garancií spravodlivého súdneho konania vyplývajúcich z čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 47 ods. 3 ústavy, čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 dohovoru v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva.

Ústavný súd k tomu uvádza, že rozhodnutiu všeobecného súdu musí predchádzať postup zodpovedajúci garanciam spravodlivého súdneho konania v zmysle príslušných ustanovení ústavy a príslušnej medzinárodnej zmluvy o ľudských právach a základných slobodách (v kontexte danej veci v súlade s dohovorom), najmä garanciam obsiahnutým v práve na prístup k súdu, v princípe rovnosti zbraní a práve na kontradiktórne konanie. Ústavný súd už zdôraznil, že zo vzájomnej súvislosti ustanovení čl. 152 ods. 4 a čl. 154c ods. 1 ústavy vyplýva, že dohovor a judikatúra k nemu sa vzťahujúca predstavujú pre vnútroštátne orgány aplikácie práva záväzné výkladové smernice pre výklad a uplatňovanie zákonnej úpravy jednotlivých komponentov práva na súdnu a inú právnu ochranu zakotvených v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy, a tým normujú rámec, v ktorom je pred týmito orgánmi možné domáhať sa rešpektovania jednotlivých aspektov „práva na spravodlivé súdne konanie“ (napr. I. ÚS 49/01, I. ÚS 1/03, IV. ÚS 259/2011).

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že princíp rovnosti zbraní vyžaduje, aby každej procesnej strane bola daná primeraná možnosť predniesť svoju záležitosť za podmienok, ktoré ju nestavajú do podstatne nevýhodnejšej situácie, než v ktorej je jej odporca (pozri *Komanický v. Slovenská republika*, rozsudok zo 4. júna 2002, § 45). Právo na kontradiktórne konanie zase znamená, že procesné strany musia dostať príležitosť nielen predložiť všetky dôkazy potrebné na to, aby ich návrh uspel, ale i zoznámiť sa so všetkými ďalšími dôkazmi a pripomienkami, ktoré boli predložené, s cieľom ovplyvniť rozhodnutie súdu a vyjadriť sa k nim (cit. rozsudok *Komanický*, § 46).

Jedným z aspektov práva na spravodlivý proces je teda – okrem práva domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde (prístup k súdu) – aj právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktoré okrem iných procesných záruk kladie dôraz aj na zachovanie kontradiktórnosti konania a rovnosti zbraní (podobne napr. III. ÚS 402/08). Podstatou kontradiktórnosti a s ňou súvisiacou rovnosťou zbraní je, aby všetci účastníci konania mali reálnu možnosť využiť svoje procesné práva predložiť argumenty a reagovať na protiargumenty protistrany. Osobitne to platí o sporových konaniach, v ktorých stoja proti sebe žalobca a žalovaný, a kde sa v celom rozsahu uplatňuje kontradiktórnosť konania (napr. IV. ÚS 259/2011).

Podľa názoru ústavného súdu uvedeným postupom krajského súdu v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 11 CoP 86/11 bola nepochybne porušená jedna z požiadaviek spravodlivého procesu, a to kontradiktórnosť konania, pretože sťažovateľke nebolo umožnené zaujať svoje stanovisko k vyjadreniu otca detí k jej odvolaniu. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje porušenie základného práva sťažovateľky na rovnosť účastníkov v konaní zaručeného v čl. 47 ods. 3 ústavy, ako aj základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivý proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto rozhodnutia.

Nad rámec uvedeného ústavný súd uvádza, že nastolená otázka právomoci bola len ďalším argumentom sťažovateľky.

Podľa § 56 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde ak sa základné právo alebo sloboda porušili rozhodnutím alebo opatrením, ústavný súd také rozhodnutie alebo opatrenie zruší. Podľa § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, môže vrátiť vec na ďalšie konanie.

Sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd zrušil uznesenie krajského súdu č. k. 11 CoP 86/11-374 z 28. apríla 2011 a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Ústavný súd v súvislosti s týmto návrhom sťažovateľky dospel k záveru, že pre dosiahnutie

nápravy vo veci je nevyhnutné, aby využil aj svoju právomoc podľa čl. 127 ods. 2 ústavy, a preto vyhovel jej návrhu a zrušil napadnuté rozhodnutie krajského súdu tak, ako to je uvedené v bode 2 výroku tohto rozhodnutia.

K podaniu sťažovateľky doručenému ústavnému súdu 13. decembra 2011:

V čase, ktorý kolidoval s konaním o prijateľnosti sťažnosti sťažovateľky z 1. júla 2011, sťažovateľka doručila ústavnému súdu „*doplnenie sťažnosti*“, v ktorom žiadala, aby „*Ústavný súd označil jednanie Okresného súdu Bratislava I za protiprávne, pretože pri určení príslušnosti súdu sa porušil zákon.*

Ústavný súd vyhovel návrhu sťažovateľky MUDr. S. F. a označil uznesenie Okresného súdu Bratislava I a krajského súdu Bratislava za protiústavný a aby nariadil zmenu rozhodnutia.“

Z obsahu podania vyplynulo, že sťažovateľka namieta porušenie svojich základných práv rozhodnutím Okresného súdu Komárno sp. zn. 12 Em 2/2011 z 10. júna 2011, ktorým „*vyzval matku maloletých detí, aby sa dobrovoľne podrobila uzneseniu Okresného súdu Bratislava I k návratu detí do krajiny obvyklého pobytu*“.

V súvislosti s týmto sťažovateľkiným návrhom ústavný súd konštatuje, že po prijatí sťažnosti sťažovateľky z 1. júla 2011 na ďalšie konanie a rozhodnutí o odložení vykonateľnosti rozhodnutia krajského súdu sp. zn. 11 CoP86/11 z 28. apríla 2011 bolo už bez právneho významu (podanie v predloženej podobe nemalo predpísané náležitosti podľa príslušných ustanovení zákona o ústavnom súde) rozhodovať o prijateľnosti tejto časti sťažnosti.

Vo vzťahu k podaniu MUDr. J. A. F. P., ktorým žiada o pripustenie vedľajšieho účastníka, ústavný súd poznamenáva, že podľa § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní pred ústavným súdom použiť primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku alebo Trestného poriadku len vtedy, ak zákon o ústavnom súde neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje. Danú otázku však zákon o ústavnom súde upravuje osobitne v § 21 ods. 2 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého vedľajšími účastníkmi konania sú osoby, ktorým toto postavenie priznáva tento zákon (t. j. zákon o ústavnom súde), ak sa tohto postavenia nevzdajú.

V zmysle zákona o ústavnom súde môže byť vedľajším účastníkom napríklad vláda Slovenskej republiky v konaní o súlade právnych predpisov (§ 37 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V konaní o sťažnostiach fyzických a právnických osôb podľa čl. 127 ústavy však zákon o ústavnom súde v § 51 upravuje, že účastníkmi konania sú len sťažovateľ a ten, proti komu sťažnosť smeruje. Z uvedeného preto vyplýva, že v konaní o sťažnosti fyzickej osoby a právnickej osoby nemôžu vystupovať žiadne osoby v postavení vedľajších účastníkov. Ústavný súd už judikoval, že odvolávanie sa na § 31a zákona o ústavnom súde neznamena, že do rozhodovacej činnosti ústavného súdu možno „prenášať“ jednotlivé inštitúty Občianskeho súdneho poriadku. Ustanovenie § 31 zákona o ústavnom súde pripúšťa iba primerané použitie procesného predpisu občianskeho práva a vo vzťahu k nemu má § 21 ods. 2 zákona o ústavnom súde povahu lex specialis (mutatis mutandis IV. ÚS 127/05, II. ÚS 105/09, III. ÚS 306/2010, III. ÚS 105/2011). Ústavný súd preto nepovažoval MUDr. J. A. F. P. za vedľajšieho účastníka konania pred ústavným súdom a na obsah jeho podania neprihliadal.

Ústavný súd napokon rozhodol podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj o náhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v súvislosti s jej právnym zastupovaním advokátom v konaní pred ústavným súdom. Sťažovateľka si uplatnila náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 314,18 €, ktorú jej ústavný súd s poukazom na vyhlášku Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov priznal, a to za dva úkony právnej služby (príprava a prevzatie zastupovanie a podanie sťažnosti ústavnému súdu) vykonané v roku 2011 (157,09 €/úkon právnej služby + 2 x 7,41 € režijný paušál). Sťažovateľke tak vznikol nárok na úhradu trov konania v celkovej sume 314,18 € vrátane 20 % DPH, tak ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto nálezu v bode 3.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. mája 2012